

Posudek na diplomovou práci Kláry Severinové „Komedialní prvky v Shakespearových tragédiích“ (Comedic Elements in Shakespeare's Tragedies)

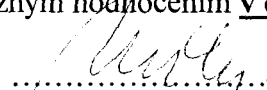
Prolínání tragédie a komedie v díle anglického dramatika Williama Shakespeara je známým faktem. Diplomová práce Kláry Severinové se pokouší zmapovat celou škálu komediálních prvků, které se objevují v jeho pěti „velkých“ tragédiích. Postupně si tyto prvky vymezuje jako druh a výstavbu zápletky, místo děje, témata, postavy, jednotlivé scény s komickým účinkem a v neposlední řadě také jazyk a slovní hříčky. Velmi důkladně je zpracována hra Romeo a Julie. V Hamletovi se diplomantka věnuje převážně jazyku, v Othellovi zase zejména strukturální opozici dobra a zla. Zajímavé jsou postřehy o Macbethovi a zejména Králi Learovi. Předložená práce vykazuje notnou dávku erudice, orientaci v textu i schopnost samostatné interpretace.

Přesto mám k diplomantce několik dotazů a připomínek. Z hlediska formálního bych ocenila například větší pozornost při psaní a korektuře textu. Zejména české resumé opravdu trpí leckdy až naprosto chaotickou interpunkcí.

Pro koncepci práce bych považovala za velmi významné pečlivější rozlišení pojmů komediální a komické. V mnoha pasážích diplomantka zcela volně přechází od „komediálních postupů“ (comedic) ke komičnu (comic) a humornému účinku. Ráda bych se dozvěděla více o vztahu těchto dvou ne zcela vždy identických záležitostí. Další poznámka se týká použití pojmu „tragikomedie“: Shakespeare „zdokonalil tradici ‘tragikomedie’ v anglickém dramatu“ (strana 83). Ale v této době bych byla opatrnější s použitím tohoto termínu, zvláště pokud jde o žánrové rozlišení dramatu. Nejde jen o „prolínání žánru komedie a tragédie“ (tamtéž), tedy ono vkládání komických prvků do děje tragédie, tragikomedie jako renesanční žánrové označení mělo jiné významy a v Shakespearově tvorbě se užívá k označení jiných dramatických forem. S tím souvisí poněkud nedostatečné úvodní „obecné povědomí o žánrech“ (83), historii jejich vzniku a vývoji v renesanci. Poněkud zarážející je nedostatečné osvětlení dobových názorů na Shakespearovo prolínání forem. Kontextualizovat z literárně teoretického hlediska by se mohl nejen Sidney, ale hlavně poněkud neodůvodněně zdůrazňované obhajoby Drydena i Johnsona. Vůbec není vysvětlena proměna názoru na věc – např. proč v Anglii k tomuto posunu dochází, když klasicistní teorie si přece cení naopak pravidel žánrové čistoty. Poslední dotaz se týká rozboru jednotlivých her, konkrétně u Hamleta (kde je jinak velmi zajímavě rozebrán komický účinek jazyka) by mne zajímalo místo komediálních prvků ve struktuře hry (tolik pozornosti mu bylo věnováno v Romeovi a Julii), která je (snad) založena na proměnách a transformaci.

Stěžejní část této velmi zajímavé a podnětné diplomové práce je věnována podrobnému rozboru jednotlivých her. Zde vidím největší přínos práce. Přes dílčí drobné nepřesnosti v koncepci hodnotím tuto práci jako nesporně přínosnou. Bez větších výhrad ji samozřejmě doporučuji k obhajobě zatím s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

V Praze dne 9.9.2008

.....
PhDr. Soňa Nováková, CSc. M.A.
oponent